

LOGA I GODŁA POLSKICH DYWIZJONÓW 1935 - 1939 r.

33 Eskadra Towarzysząca

26 Eskadra Towarzysząca

66 Eskadra Towarzysząca

56 Eskadra Towarzysząca

23 Eskadra Obserwacyjna

13 Eskadra Towarzysząca

63 Eskadra rozpoznawcza

Przygotował i opracował:
Aleksander Krawczyński

56 Eskadra Towarzysząca

=====

56 Eskadra Towarzysząca została sformowana na podstawie rozkazu Ministra Spraw Wojskowych L.dz. 2446/Tjn. Org. z dnia 17 lipca 1933 roku w składzie 5 Pułku Lotniczego.

Organizacja eskadry została rozpoczęta 1 sierpnia 1933 roku na lotnisku Lida. Zgodnie z organizacją pokojową eskadra posiadała trzy plutony.

Mobilizacja eskadry została przeprowadzona w dniach 24 i 25 sierpnia 1939 roku. Po przeprowadzeniu mobilizacji pododdział został przemianowany na 56 Eskadrę Obserwacyjną.

W kampanii wrześniowej walczyła w składzie lotnictwa Armii „Karpaty” operując z lotniska polowego Mrowla położonego 10 km na północny zachód od Rzeszowa. Na uzbrojeniu eskadry znajdowało siedem samolotów towarzyszących Lublin R-XIID i dwa samoloty łącznikowe RWD-8[3].

6 września o godzinie 12:18 w pobliżu miejscowości Ostrovany klucz słowackich samolotów Avia B-534 w składzie F. Hanovec, M. Žiaran i V. Jaloviar zestrzelił samolot Lublin R.XIID. Kpr. pil. Marian Piasecki zginął, natomiast por. obs. Edward Porada skakał na spadochronie dostając się do niewoli. Zestrzelenie przyznano sierżantowi Františkowi Hanovec jako jedyne potwierdzone zestrzelenie polskiego samolotu przez pilota słowackiego[4].

Jednostka zakończyła działania bojowe lotem rozpoznawczym 17 września w rejon Przemysła. Pod wieczór cztery samoloty eskadry przeleciały do Czerniowiec w Rumunii, następnego dnia dołączył piąty.

Personel eskadry we wrześniu 1939 roku[edytuj | edytuj kod]dowódca eskadry - kpt. obs. Marian Sukniewicz

dowódca I plutonu - por. obs. Mieczysław Gorzeński

dowódca II plutonu - kpt. obs. Eugeniusz Arciuszkiewicz

szeft eskadry - sierż. Stefan Walicki

szeft mechaników - st. majster wojsk. Franciszek Sieczkowski

por. obs. Brunon Okoński

por. obs. Edward Porada

por. obs. Edmund Sienkiewicz

por. obs. Antoni Zajączkowski

ppor. obs. Kazimierz Kucza

ppor. obs. Mieczysław Marcola

ppor. obs. Stanisław Ostaszewski

por. rez. pil. Antoni Jankowski

ppor. rez. pil. Stanisław Orda

ppor. rez. pil. Zbigniew Żmigrodzki

st. sierż. pil. Hipolit Kazimierczak

sierż. pil. Jan Czarnecki

sierż. pil. Stanisław Michalak

sierż. pil. Czesław Wismont

kpr. pil. Konstanty Gawlik

kpr. pil. Szymon Kita

kpr. pil. Marian Piasecki

kpr. pil. Roman Skrzyński

kpr. pil. Tomasz Tubis

33 Eskadra Towarzysząca Obserwacyjna

33 Eskadra Towarzysząca została sformowana w październiku i listopadzie 1934 roku w składzie 3 Pułku Lotniczego w Poznaniu-Ławicy. Podstawę organizacji eskadry stanowił rozkaz L. 2274/Tjn. Org. I Wiceministra Spraw Wojskowych z dnia 30 sierpnia 1934 roku. Określony w tym rozkazie termin formowania eskadry na dzień 15 września 1934 roku nie został zachowany[3][4].

Eskadra mobilizację sierpniową przeprowadziła na lotnisku Ławica, a następnie przeniosiła się na lotnisko Żydowo[5]. Na uzbrojeniu eskadry znajdowało się siedem samolotów obserwacyjnych RWD-14 Czapla.

W kampanii wrześniowej 1939 eskadra walczyła w składzie Armii „Poznań”[6].

Dowódcy eskadry[edytuj | edytuj kod]

kpt. pil. Bernard Adamecki (od listopada 1934)

kpt. obs. Mieczysław Wiśniowski (od 1 grudnia 1935)

kpt. pil. Marian Tarnowski (od października 1936)

kpt. pil. Feliks Kulesza (od 1 sierpnia 1937)

por. obs. Gerard Mann (od 24 listopada 1938)

kpt. obs. Stanisław Krzymowski (od 1 marca 1939)

kpt. obs. Stanisław Zaleski (czerwiec-wrzesień 1939)

Personel eskadry we wrześniu 1939 roku[edytuj | edytuj kod]dowódca eskadry - kpt. obs. Stanisław Zaleski

I/33 Pluton

dowódca plutonu - por. obs. Jan Jaworski

por. obs. Antoni Mikienko

por. obs. Henryk Cyruliński

por. obs. Zygmunt Rattay

ppor. rez. pil. Jan Rejecki

sierż. pil. Stefan Nowak

kpr. pil. Jan Michalak

kpr. pil. Mieczysław Orłowski

kpr. pil. Marian Zajączkowski

szef mechaników - st. majster wojsk. Jan Szczuraszekszef eskadry - st. sierż. Władysław Mańczak

II/33 Pluton

dowódca plutonu - por. pil. Stanisław Gardulski

ppor. obs. Tadeusz Sawicki

ppor. obs. Józef Tomaszewski

ppor. obs. Aleksander Wilczyński

kpr. pil. Jan Barankiewicz

kpr. pil. Antoni Sypniewski

kpr. pil. Brunon Ślebioda

- szef mechaników - majster wojsk. Wacław Szczublewski

Godło 33. Eskadry
Towarzyszącej 3. PL.

Lublin R-XIIB „8” (nr 56-159),
33. Eskadra Towarzysząca,
3. Pułk Lotniczy, ok. 1936 r.

66 Eskadra Towarzysząca - Obserwacyjna

66 Eskadra Towarzysząca została sformowana na podstawie rozkazu dowódcy 6 Pułku Lotniczego we Lwowie z dnia 22 października 1934 roku.

Eskadra ukończyła mobilizację zgodnie z planem 25 sierpnia 1939 roku na macierzystym lotnisku Skniłów[3]. Po zakończeniu mobilizacji pododdział został przemianowany na 66 Eskadrę Obserwacyjną.

26 sierpnia 1939 roku na lotnisko rozdzielcze Lublinek koło Łodzi wyjechał rzut kołowy, a 31 sierpnia 1939 roku odleciał personel latający[3].

31 sierpnia I/66 pluton został przydzielony do dyspozycji dowódcy 10 Dywizji Piechoty, a II/66 pluton wyznaczony do współpracy z dowódcą Wołyńskiej Brygady Kawalerii[3].

W kampanii wrześniowej walczyła w składzie lotnictwa Armii „Łódź”. Na uzbrojeniu eskadry znajdowało się siedem samolotów towarzyszących Lublin R.XIIID i dwa samoloty łącznikowe RWD-8.

1 września dwie załogi eskadry poszukiwały lotnisk polowych dla obu plutonów[4]. Dla I/66 plutonu wyszukano lotnisko Męcka Wola koło Sieradza, a lądowisko Łemków koło Wielunia dla II/66 plutonu. W tym samym dniu z Lublinka odjechał rzut kołowy i odleciał rzut powietrzny. 2 września piloci eskadry rozpoznawali przedpole na odcinku działania 10 DP w rejonie Błaszki - Sieradz[4], a 3 września w pasie działania WBK rozpoznawali przedpole Rzęsawa - Łękińsko.

W czasie kampanii eskadra straciła pięć samolotów, które zostały zestrzelone przez nieprzyjaciela i własne oddziały. 18 września pozostałe dwa samoloty odleciały do Czerniowiec w Rumunii[5]. W dniach od 1 do 18 września załogi eskadry wykonały 31 zadań bojowych (w tym 7 lotów łącznościowych)[5].

Personel eskadry

Dowódca: kpt. obs. Albert Kubieniec

Dowódca I/66 Plutonu: kpt. obs. Jan Krzysztoforski[4]

Dowódca II/66 Plutonu: kpt. obs. Leonin Rochowski[4]

Szef mechaników I/66 Plutonu: st. majster wojsk. Walerian Iwanicki[4]

Szef mechaników II/66 Plutonu: majster wojsk. Władysław Osuch[4]

Szef admin. eskadry: chor. Antoni Kettner[4]

I/66 Pluton[4]

Obserwatorzy

por. Wacław Włosiński, ppor. Aleksander Jastrzębski, ppor. Marian Łotecki

Piloci

por. Alfred Bauman, sierż. Stanisław Biesiadowski, kpr. Michał Omieliaszko, kpr. Stanisław Przesławski

II/66 Pluton[4]

Obserwatorzy

por. Zygmunt Dziadosz, por. Tadeusz Sokoliński, ppor. Tadeusz Siuzdak, ppor. rez. Zygmunt Tepper

Piloci

ppor. Józef Nogal, pchor. pil. Ginter Ranoszek, plut. Józef Kostecki, kpr. Stanisław Guzewicz,
kpr. Kazimierz Lipiec

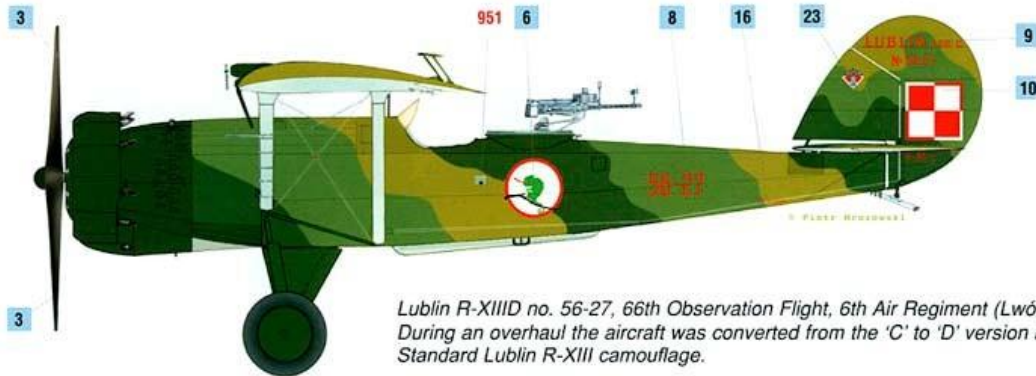
© Mirage PRZYKŁADY MALOWAŃ / CAMOUFLAGE opracował: Piotr Mrozowski

Do naszego modelu
użyliśmy farb:

**Malowanie /
Scheme 2**

Samolot Lublin R-XIIID nr 56-27, 66 Eskadra Obserwacyjna, 6 Pułk Lotniczy z Lwowa.
Podczas remontu płatowiec przebudowano z wersji „C” na wersję „D”. Starą numerację pozostawiono.
Kamufaż standardowy dla Lublinów R-XIII

*Lublin R-XIIID no. 56-27, 66th Observation Flight, 6th Air Regiment (Lwów-based).
During an overhaul the aircraft was converted from the 'C' to 'D' version but retained the old number.
Standard Lublin R-XIII camouflage.*

TYLKO POLSKIE.pl

26 Eskadra Towarzysząca

=====

26 Eskadra Towarzysząca została sformowana na podstawie rozkazu Ministra Spraw Wojskowych L.dz. 2274/tjn. z dnia 30 sierpnia 1934 roku. Termin rozpoczęcia formowania eskadry został określony w tym rozkazie na dzień 15 września 1934 roku, lecz do organizacji jednostki przystąpiono dopiero 20 października 1934 roku na podstawie rozkazu dziennego dowódcy 2 Pułku Lotniczego nr 221/34[3].

Eskadra została zorganizowana na lotnisku Rakowice w Krakowie, na bazie plutonu towarzyszącego istniejącego przy I/2 Dywizjonie Liniowym. Początkowo w skład eskadry wchodziły trzy plutony po trzy samoloty towarzyszące Lublin R-XIIIC. Później został utworzony IV pluton, lecz nie osiągnął on gotowości ćwiczebnej. 26 Eskadra Towarzysząca razem z 24 Eskadrą Liniową utworzyła II/2 Dywizjon Liniowy[4].

Jesienią 1937 roku na bazie 26 Eskadry Towarzyszącej została sformowana 23 i 29 Eskadra Towarzysząca. Wszystkie trzy eskadry utworzyły II/2 Dywizjon Towarzyszący. Każda eskadra posiadała dwa plutony towarzyszące po trzy samoloty plus samolot dowódcy eskadry[5].

24 sierpnia 1939 roku została przeprowadzona mobilizacja eskadry, w wyniku której przyjęła ona organizację wojenną. Jednocześnie została rozformowana 29 Eskadra Towarzysząca, a jej personel, uzbrojenie i wyposażenie został wykorzystany do uzupełnienia pozostałych dwóch eskadr. Po zakończeniu mobilizacji jednostka została przemianowana na 23 Eskadrę Obserwacyjną[6].

W kampanii wrześniowej eskadra walczyła w składzie lotnictwa Armii „Kraków” operując z lotnisk polowych położonych w miejscowościach Zarębnice i Sosnowiec. Na uzbrojeniu eskadry znajdowało się siedem samolotów obserwacyjnych Lublin R-XIIID i dwa samoloty łącznikowe RWD-8. 12 września eskadra otrzymała dwa samoloty LWS-3 Mewa[7].

W dniu agresji sowieckiej wchodziła w skład lotnictwa Armii Karpaty w rejonie „przyczółka rumuńskiego”. Zakończyła działania bojowe 17 września dwoma lotami rozpoznawczymi w rejon Lwowa. Jeden samolot wykonał lot łącznikowy. 18 września wobec nieletnej pogody i agresywnej postawy miejscowych Ukraińców dowódca eskadry kazał spalić pozostałe 4 samoloty i ewakuować się rzutem kołowym przez Kuty do Rumunii.

Personel eskadry

Dowódcy eskadry:

kpt. obs. Władysław Bohuszewicz (X 1934 - IX 1935)

kpt. pil. Kazimierz Jarzębiński (IX 1935 - X 1936)

kpt. pil. Jan Biały (X 1936 - X 1937)

por./kpt. pil. Stanisław Krzystyniak (X 1937 - XI 1938)

por./kpt. obs. Stanisław Rzepa (XI 1938 - IX 1939)

Personel eskadry we wrześniu 1939 roku

dowódca eskadry - kpt. obs. Stanisław Rzepa

I/26 pluton

dowódca I/26 plutonu - por. obs. Leon Wrzeszcz

szeft mechaników - st. majster wojsk. Franciszek Kwadrans

ppor. pil. rez. Mieczysław Pietrzyk

st. sierż. pil. Adam Baran

kpr. pil. Franciszek Ciepínski

kpr. pil. Leon Kubarski

kpr. pil. Stefan Pliszke
kpr. pil. Michał Zarębowicz
por. obs. Aleksander Chelstowski
por. obs. Władysław Szymik † 2 września 1939[8]
ppor. obs. rez. Adam Mięciński
II/26 pluton
dowódca II/26 plutonu - por. obs. Stanisław Król
szef mechaników - mł. majster wojsk. Jan Makowski
ppor. pil. rez. Zygmunt Czyżowski[9]
kpr. pil. Andrzej Duda
kpr. pil. Józef Talaga
kpr. pil. Gerard Twardoch
por. obs. Jan Konikowski
por. obs. Jan Prażmowski
ppor. obs. rez. Mieczysław Łapa

23 Eskadra Obserwacyjna we wrześniu 1939 roku

23 Eskadra obserwacyjna(towarzysząca)-pododdział lotnictwa Wojska Polskiego. 23 Eskadra Towarzysząca została sformowana na podstawie rozkazu Ministra Spraw Wojskowych L.dz. 4359/tjn. z dnia 19 lipca 1937 roku. Eskadra została zorganizowana na przełomie października i listopada 1937 roku, na lotnisku Rakowice w Krakowie, na bazie 26 Eskadry Towarzyszącej. Pododdział został wyposażony w samoloty towarzyszące Lublin R.XIIID. W lipcu 1939 roku eskadra została uzbrojona w samoloty RWD-14 Czapla. 24 sierpnia 1939 roku została przeprowadzona mobilizacja eskadry w trakcie, której przyjęła ona organizację wojenną. Po zakończeniu mobilizacji jednostka została

przemianowana na 23 Eskadrę Obserwacyjną. W kampanii wrześniowej eskadra walczyła w składzie lotnictwa Armii „Kraków” operując z lotniska polowego Palczowice. Na uzbrojeniu eskadry znajdowało się siedem samolotów obserwacyjnych RWD-14 Czapla i dwa samoloty łącznikowe RWD-8.

Rozkazem Dep. Aeronautyki MSWojsk z 1919r, który polecał, aby utworzyć w pułkach lotniczych nowego typu jednostek, w 2 Pułku Lotniczym, w 1932r powstał pluton towarzyszący, który z czasem miał się rozwinąć i uformować 23 Eskadrę Towarzyszącą. Miał on być podporządkowany I Dywizjonowi Liniowemu. Z powodu braku personelu i rozważaniu planu utworzenia kolejnej eskadry liniowej o tej numeracji, odłożono formowanie nowej jednostki, aż do 1937r. 23 Eskadra Towarzysząca została utworzona, zgodnie z rozkazem z dn. 7 VII 1937r, w październiku 1937r na bazie III Plutonu 26 Eskadry Towarzyszącej.

Dowódcy I/23:

1 XI 1937r - por.obs. Stefan Alberti

2 XI 1938r - por.obs. Włodzimierz Czupryk

Dowódcy II/23:

1 XI 1937r - Józef Kukula

2 XI 1938r - por.obs. Stefan Lintzel

Dowódcy Eskadry:

październik 1937r - por.pil. Stanisław Gajek

październik 1938r - kpt.pil. Stefan Sudek

lipiec 1939r - por.obs. Władysław Rewakowicz

Wyposażenie:

1932r - PZL Ł-2 (3 maszyny)

1937r / 1938r - Lublin R-XIIID

lipiec 1939r - RWD-14 "Czapla"

Miejsce stacjonowania i działania:

1937r / 1938r - kompletowanie załóg, samolotów i personelu technicznego.

1938r - przyłączyła się do SGO "ŚLĄSK" w związku z akcją "Zaolzie"

listopad 1938r - powrót do Krakowa

sierpień 1939r - mobilizacja sierpniowa na lotnisku Rakowice, została przemianowana z 23 Eskadry Towarzyszącej na 23 Eskadrę Obserwacyjną

26/27 VIII 1939r - rzut kołowy eskadry odjechał na lotnisko Palczowice koło Zatora

31 VIII 1939r - 9 samolotów (7 "Czapli", 2 RWD-8) odleciało z Rakowic do Palczowic. Przelot odbywał się z zachowaniem szczególnej ostrożności.

23 Eskadra Operacyjna została przydzielona do GO "BIELSKO" (do 3 IX 1939r GO "BORUTA"). Wojnę Obronna Polski 1939r 23 Eskadra Obserwacyjna odbyła w składzie lotnictwa Armii "KRAKÓW: i "KARPATY" (od 8 IX 39r), a następnie Frontu Południowego (od 12 IX 39r).

16 Eskadra Obserwacyjna

16 Eskadra Towarzysząca – pododdział lotnictwa Wojska Polskiego.

16 Eskadra Towarzysząca została sformowana w październiku 1937 roku na lotnisku Okęcie w Warszawie, w składzie 1 Pułk Lotniczego. Pododdział powstał na bazie IV plutonu 13 Eskadry Towarzyszącej. Wraz z 13 i 19 Eskadrą tworzyła VI/1 Dywizjon Towarzyszący. Eskadra nie posiadała własnego godła.

W dniu 25 sierpnia 1939 roku, po przeprowadzonej mobilizacji alarmowej jednostka została przemianowana na 16 Eskadrę Obserwacyjną.

W nocy z 27 na 28 sierpnia 1939 roku rzut kołowy przemieścił się na lotnisko polowe w m. Pęczery. W dniu 31 sierpnia 1939 roku na tym lotnisku wylądował rzut powietrzny: 7 samolotów obserwacyjnych Lublin R-XIIID i 2 samoloty łącznikowe RWD-8.

W czasie kampanii wrześniowej 1939 eskadra była jednostką dyspozycyjną dowódcy Okręgu Korpusu Nr I, a następnie Naczelnego Dowódcy Lotnictwa. Do działań bojowych przystąpiła z lotniska Kołbiel.

Personel eskadry we wrześniu 1939 roku

dowódca eskadry – kpt. obs. Eugeniusz Lech

dowódca I/16 Plutonu – por. obs. Jan Lemieszonek

dowódca II/16 Plutonu – por. obs. Jerzy Stachurski

szeft mechaników – st. majster wojsk. Franciszek Jarmurzyk

szeft eskadry – sierż. Franciszek Smykowski

Obserwatorzy:

por. Kazimierz Mrozowski, ppor. Błaszak, ppor. Jerzy Homan, ppor. Antoni Kiełkiewicz, ppor. Likindorf, ppor. Marian Piotrowski, ppor. Józef Rojek

Piloci:

ppor. Józef Szajdecki, ppor. rez. Mirosław Maciejewski, st. sierż. Ludwik Cybulski, st. sierż. Marian Niepiekło, sierż. Feliks Murzyński, plut. Mieczysław Halicki, plut. Mieczysław Kończewski, plut. Wacław Szypulewski, kpr. Edward Wojczyński

